

REGELVÆRK FOR LETBANER



Hvem kan tage bolden?

Efter at have haft fingrene i dejen i flere letbaneprojekter, er det åbenlyst for mig, at vi i Danmark har brug for nogle fælles tekniske retningslinjer for planlægning og design af infrastruktur. Den delvise mangel på standardisering indenfor letbaneområdet forstærker kun problemet. Glædeligt at se, at VD har igangsat et arbejde omkring letbaner og vejkryds hos Atkins – men hvad med resten?

”Jamen er det ikke bare i henhold til BOStrab og EAÖ?” Joh, de er gode i planlægningsfasen, men fra BOStrab til et operationelt teknisk regelværk for teknisk design og egentlig projektering er der langt.

”Vi gør som i <letbaneby>!”. Godt så – sagen er bare

- 1) at det er vanskeligt at stampe et konsistent sæt detaljerede regler op nogetsteds fra (+ det man kan stampe op, er til tider ikke konsistent) og
- 2) Danske letbaneprojekter skal godkendes af danske myndigheder – banemyndighed og vejmyndighed.

Desuden medfører manglende materielstandardisering, at f.eks. kurveudslagsregler er forskellige – meget forskellige simpelthen fordi materiellet er meget forskelligt. Det ville være godt, hvis alle letbaneprojekter har samme tilgang til håndteringen af dette issue.

I Nordamerika har de den - efterlevelsseværdige men lidet europæiske - indstilling, at offentligt finansieret udvikling også skal være offentligt tilgængelig. Derfor kan man google sig frem til, at flere amerikanske stater og byer, f.eks. Utah, Phoenix og Edmonton simpelthen har udviklet deres helt egne tekniske regelværker. Tilsvarende offentliggør TCRP gennemarbejdede regler og retningslinjer for planlægning og projektering af letbaner. Letbaner i Europa er bare noget helt andet end letbaner i Nordamerika – ikke kun på grund af SI-enhederne.

Sidespring i tilknytning til den amerikanske praksis: En lavthængende frugt ift. videndeling - Giv dog fri og nem adgang til al europæisk standardisering. Den er finansieret af skatteyderne for at styrke harmonisering og konkurrence – hvorfor skal indkøb af standarder så gøres prohibitivt dyrt? Administrationen af at gøre standarder tilgængelige koster kun en lillebitte brøkdel af hvad det koster at udvikle standarderne, så det vil være et ringe argument.

Det er nok for ambitiøst at forestille sig, at et af de danske letbaneprojekter skulle igangsætte den form for udvikling af et egentligt detaljeret regelværk, men det er formodentligt også unødvendigt.

Hvis alle nu gik sammen om som minimum at have fælles regler/retningslinjer for, til en start, den helt basale geometriske projektering – fritrum inkl. kurveudslag, sikkerhedsafstande, principper for overgangskurver, perronbredder, tolerancer for projektering, osv. osv. Det er detaljer, som rummer *mange* djævl.

Så kunne man senere udbygge med fælles tekniske retningslinjer for sporopbygning, støjdemning, reduktion af vagabonderende strøm, køreledningssystemer, kontrolrum, brandsikring osv. osv. VD har vejregler, BDK har BN-normer++, men letbaneprojekterne har simpelthen ikke en størrelse hver for sig, som kan udvikle sådan et relevant regelapparat / projekteringsvejledning.

Bare en delvis national standardisering i form af fælles tekniske regler vil spare en frygteligt masse tid i planlægnings- og projekteringsfasen, men vigtigere vil det også lette myndighedsbehandlingen betydeligt og give bedre mulighed for at letbanernes driftsselskaber – i bedste fald også anlægsselskaberne – kan foretage fælles udbud og indkøb.

Er det ikke i alles interesse?

Underforstået at svaret herpå er ”jo”:

- kan letbaneprojekterne selv danne et fællessekretariat der løfter opgaven?
- kan TRM facilitere et samarbejde med de skånske letbaneprojekter så ikke bare 3-4 nationale, men 6-7 regionale letbaneprojekter kan få glæde af det?

- kan TS spille en rolle? kan DS?

Hvem tager bolden?

/Niels